

And then they came...

"Ερυθροπόταμος: όταν πέφτει η πάχνη"

Και τότε ήρθαν τα φουσάτα του Μουράτ. Και ανέμισαν οι μαύρες τους σημαίες έξαφ-να και πλάκωσαν, μαύρο τεράστιο σύννεφο τη δυτική όχθη του Έβρου. Και με τρε-μάμενο χέρι ο χρονικογράφος πρόσθεσε «οι γαρ Φράγκοι ολίγοι όντες έφυγον, μόνοι δε οι εντόπιοι έπαθον α ουκ έστι διηγήσασθαι...»

Κάθομαι επί ώρα στην είσοδο του κοιμητηρίου της Κυανής, του πατρικού χωριού, οσμιζόμενος το ανοιξιάτικο απόγεμα στη μέση του χειμώνα. Ο ήλιος ξεκινά τη δύση του - κι εδώ η δύση μοιάζει να διαρκεί ένα μικρόν αιώνα-ώσπου να γείρει πίσω από τα βουνά. Εδώ τα πάντα είναι ήπια, ούτε τρομακτικά απότομα και ψηλά, ούτε υπερβολικά χαμηλά, ούτε δι-αγράφονται έντονα, ούτε οι γραμμές τους διαλύονται μέσα στην αχλύν του εσπερινού ορίζοντα. Εδώ τα γύρω μας δεν προκαλούν, δεν πιέζουν, δεν υβρίζουν. Φεύγουν από το βάθος της οπτικής μου απόχης οι ακτίνες του ήλιου και, λίγο πριν βυθιστούν ηδονικά στο έντονα χρωματισμένο από τη σιγανή βροχή χώμα, παιχνιδιάρικα τρυπώνουν ανάμεσα στα κλαδιά των σχεδόν γυμνών από φύλλα δέντρων που αναρριγούν με κάθε του αγέρα ριπή, χαρούμενα που βρίσκονται εδώ, στον παράδεισο, ήρεμα, που έχουν αφεθεί να γέρνουν και να γερνούν ήρεμα, αιώνιοι φύ-λακες της ησυχίας των προγόνων μου.

Εισέρχομαι, με επιτηδευμένα σταθερό βήμα, στον ιερό χώρο. Μία μικρή επιτύμβια πλάκα, μία άλλη παρόμοια, από την ίδια περίοδο από δίπλα, δύο αδερφούλες που με διαφορά ημερών είχαν αποδημήσει εις Κύριον -1887 ή κάπου εκεί- πόσο η αγάπη δένει αιώνια! Μα η κυριαρχία των αισθημάτων μου έχει με την πάροδο του χρόνου εξασθενήσει. Συντριπτική μου ήττα. Πασχίζω - άραγε- να κρατηθώ; Ή μήπως οι αναφορές μου στην ευαισθησία μου απλώς διαγράφουν μία εύκολη - και γι' αυτό και αισχρή και πρόστυχη δικαιολογία ν' αποφύγω τη συνείδηση μου; Έτσι ουδέτε-ρος, με βλέμμα που δεν αφήνει να δακρύσει, να κτίζω τη μοναχική μου οχύρωση, επιστρα-τεύοντας, ενίοτε με υψηλότατο κόστος, τους πλέον ετοιμοπόλεμους μισθοφόρους.

Ο Μουράτ εισήλθε εις τα βασίλεια του Διδυ-μοτείχου. Δεν χαιρόταν τόσο που τα κατέ-κτησε όσο που τους άλωσε, Τους δυνατούς. Άλλωστε, του ήταν από καιρό δοσμένα. Αμφότερα. Και ως συνήθως, αυτός και οι νομάδες του δεν μείνανε μέσα στο κάστρο, αφήνοντας την πολυτέλεια στους μαθημένους,.. άλλη μία βεβαιότητα των πρωτογόνων. Όπως, δε μάλιστα, του είχε ψιθυρίσει ένας γέρων, πιγκέρνης πρώην του αυτοκράτορα, που ήσυχα διήγε τους ακροτελεύτιους του χρόνους στον οικισμό Πραγγί, «αλλού οι κορδακισμοί κι αλλού γεννούν οι κότες».

Ο ήλιος έχει γείρει. Η σύντομη συνομιλία με τον πατέρα μου φθάνει στο πέρας της,, αλ-λωςτε σε αυτά τα πράγματα δεν εισέρχεται η παράμετρος του χρόνου. Εξέρχομαι. Ένα

ρυάκι κελαρύζει κάπου σε απροσδιόριστη απόσταση. Κάποιος ξεχασμένος κόκορας - σκυλιά που το αλύχτισμά τους αυξάνει ακόμη περισσότερο την ηρεμία, διαρρηγνύοντας τη μονοτονία της απόλυτης σιωπής. Οι μυ-ρωδιές.... Πώς έρχονται στην όσφρηση μου ιδεατές, απαλλαγμένες από κάθε απωθητική χροιά, πώς γίνονται ιδέες!

Ανήκουστον! Η Σχολή της Junaishapur εφέ-τος είναι πλήρης φοιτητών, καθώς εδώ διδά-σκουν όλοι εκείνοι του πνεύματος οι κορυ-φαίοι, τους οποίους ο αυτοκράτωρ εξεδίωξε από την Σχολήν των Αθηνών. Του χρόνου, βε-βαίως, πάλι θα τους προσκαλέσει, με λόγους και τιμάς. Μα ο Γιάννης ο Φιλόπονος με αυτά και με ετούτα θα ξεχαστεί, μαζί με την Δυ-ναμική, μαζί και με την ποσοτική διαπραγμά-τευση της κίνησης εντός του κενού. Και, ως γνωρίζουμε, απαγορευόταν -στη βυζαντινή Θεσσαλονίκη και όχι μόνον- να σταθμεύουν οι αναβάτες τα υποζύγια τους σε απόσταση μικρότερη των 10 μέτρων από την ταβέρνα, για λόγους ευνόητους.

Αχ, αυτός ο καθ' ημάς

ανθρωπισμός!

Θανάσης Γουρίδης

από το περιοδικό [icona](#)